

HE 109/2022 vp

Suomen Tuulivoimayhdistys

Anni Mikkonen

13.10.2022

Anni.mikkonen@tuulivoimayhdistys.fi, 040 771 6114

Yleistä HE:sta

- Jotta Suomi pystyy saavuttamaan tavoitteensa, tulee uusiutuvan energian ja niihin liittyvien hankkeiden kaavoitusta ja luvitusta nopeuttaa ja sujuvoittaa. *Käsittelyssä oleva hallituksen esitys toimii tätä tavoitetta vastaan, ellei esitykseen ja lupia käsittelevien viranomaisten resurssointiin tehdä merkittäviä muutoksia.*

Lain soveltamisala (2§)

- 2 §:n mukaan lunastusluvan piiriin ollaan ottamassa kaikki YVA-hankkeeseen liittyvät sähköjohdot jännitetasosta, pituudesta ja johtotyypistä riippumatta
- YVA-direktiivi, jonka implementoinnista tässä on kyse, ei edellytä näin laajaa soveltamista. Direktiivin mukaan
  - jännitteeltään vähintään 220 kV:n ja pituudeltaan yli 15 km:n mittaiset **maanpäälliset** voimajohdot, tulee aina arvioida YVA-tasoisesti
  - sähkönsiirtoon tarkoitettujen **ilmakaapeleiden**, osalta YVA-menettelyn soveltaminen riippuu joko tapauskohtaisesta harkinnasta (kuten Suomessa) taikka raja-arvoista tai muista valintaperusteista
- Hallituksen esityksen 2 §:n 3 kohdassa puhutaan sähköjohdoista yleisesti, sisältäen sekä maanpäälliset voimajohdot että maan alle sijoitettavat kaapelit.

Soveltamisalan tulee koskea vain ilmajohtoja

- Tuulipuiston kaava-alueelle sijoitettavat puiston sisäiset voimajohdot toteutetaan tyypillisesti maakaapeleina ja niiden käyttöoikeudesta sovitaan tavallisesti maanvuokrasopimuksissa tai yksityisteiden kanssa tehtävissä tienkäyttösopimuksissa. HE on johtamassa nykymuodossaan siihen, että myös nämä jouduttaisiin lunastamaan.
- Maakaapelit ovat maanalaisia huomaamattomia rakenteita. Tyypillisesti niillä ei ole merkittäviä ympäristövaikutuksia ja ne sijoitetaan teiden viereen.
- Maakaapeleiden sisällyttäminen lunastuslupalain soveltamisalaan ei vastaa YVA-direktiivin soveltamisalaa ja tarkoitusta
- STY esittää, että 2 § muutetaan koskemaan yksinomaan sähkömarkkina-alaissa tarkoitettuja liittymisjohtoja, eikä yleisesti mitä tahansa sähköjohtoja. Vaihtoehtoisesti voitaisiin säätää pykälän koskevan ainoastaan ilmajohtoja.

Ehdotukset 2 §:n 1 momentiksi

- Vaihtoehto 1:
  - Tätä lakia sovelletaan hankkeisiin, joissa tarkoituksena on rakentaa:
  - 1) maanpäällinen jännitteeltään vähintään 220 kilovoltin ja pituudeltaan yli 15 kilometrin mittainen sähköjohto
  - 2) [...]
  - 3) muu kaasun kuljettamiseen tarkoitettu siirtoputki tai muu ~~sähköjohto~~ sähkömarkkinalain 3 §:n 1 momentin 5-kohdassa tarkoitettu liittymisjohto, jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia (252/2017).
- Vaihtoehto 2:
  - 1) maanpäällinen jännitteeltään vähintään 220 kilovoltin ja pituudeltaan yli 15 kilometrin mittainen sähköjohto;
  - 2) [...]
  - 3) muu kaasun kuljettamiseen tarkoitettu siirtoputki tai muu maanpäällinen sähköjohto, jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia (252/2017).

Ehdotus 2§ toiseksi momentiksi

- Tuulivoimarakentamista ohjaavan yleiskaavan kaava-alueella sähköjohdon sijoittumista arvioidaan seikkaperäisesti kaavoituksen yhteydessä, johon liittyvästä osallistumisesta ja muutoksenhakuoikeudesta on säädetty riittävällä tasolla maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999).
- Maankäyttö- ja rakennuslain 77 b §:n mukaan laadittaessa tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa on, sen lisäksi, mitä yleiskaavasta muutoin säädetään, huolehdittava siitä, että 1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella; 2) suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön; ja 3) tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää.
- Ehdotus uudeksi pykälän uudeksi momentiksi:
Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta alueisiin, joiden toteuttaminen perustuu maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 77 a §:ssä tarkoitettuun tuulivoimarakentamista ohjaavaan yleiskaavaan.

Lunastuslupien käsittelyä tulee sujuvoittaa I

- Lunastuslupiin tulee uutena elementtinä ympäristönäkökulmat
- HE:ssa on tunnistettu, että hakemusten käsittelyajat lupaviranomaisessa sekä valitusten käsittelyajat tuomioistuimissa saattavat jonkin verran pidentyä nykyisestä.
- Oletettavaa on, että valitusoikeuden laajennus tulee lisäämään valituksia muutoksenhakutuomioistuimeen ja siten lisäämään luvituksen epävarmuutta. Tästä syystä on oletettavaa, että toimijat tulevat jättämään lunastuslupahakemuksensa nykyistä huomattavasti varhaisemmassa vaiheessa -> lupahakemusten määrä kasvaa
- Lunastuslupien käsittelyn 6 kk tavoiteaika ei toteudu tälläkään hetkellä
  - Pisimmät käsittelyajat 24 kk
  - Pitkät käsittelyajat tarkoittavat kunnille menetettyjä kiinteistöverotuloja ja maanomistajille maanvuokratuloja

Lunastuslupien käsittelyä tulee sujuvoittaa II

- voimajohtojen luvittamisen nopeuttamiseksi
  - työ- ja elinkeinoministeriöön tarvitaan lisäresursseja valmistelemaan lunastuslupien käsittelyä valtioneuvostossa. Lisäystarve 3-4 henkilötyövuotta.
- lunastuslupien käsittely tulee siirtää muutoksenhaussa aluehallintoviraston myöntämien ympäristö- ja vesilupien kanssa samalle ohituskaistalle (HE 128/2022 vp, joka on valiokunnan käsittelyssä viikolla 42).

Suomen Tuulivoimayhdistys (STY, FWPA)

Suomen
Tuulivoimayhdistys

- Tuulivoima-alan edunvalvontajärjestö, perustettu 1988
- Yli 180 yritysjäsentä, yht noin 140 henkilö- ja kannatusjäsentä
  - Laaja kirjo tuulivoima-alan yrityksiä
- 6 työntekijää
- Pääpaikka Jyväskylässä
- Jakaa tietoa tuulivoimasta, osallistuu aktiivisesti tuulivoimasta käytävään poliittiseen ja julkiseen keskusteluun, julkaisee Tuulivoimallehteä, järjestää seminaareja ja kursseja

www.tuulivoimayhdistys.fi, www.fwpa.fi,
www.windfinland.fi, www.tuulivoimalehti.fi

Anni
Edunvalvonta

Heidi
Edunvalvonta

Johanna
PR & media-
suhteet,
viestintä

Aino
Jäsenpalvelut,
tapahtumat,
koulutukset,
projektit

Anna
Viestintä

Anne
Jäsenrekisteri,
taloushallinto,
tapahtumat

